

Høringsuttalelse fra Statens kartverk:

Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet

Høring av rapport fra arbeidsgruppe om folkeregisteret

Bakgrunn

Statens kartverk har ansvaret for grunnboken og matrikkelen i Norge. I den sammenhengen er samspillet med folkeregisteret og bruk av folkeregisterinformasjon viktig.

Grunnboken er et offentlig realregister over tinglyste dokumenter i fast eiendom og borettsandeler i Norge, jf. tinglysingsforskriften § 10. Regin@ fast eiendom og Regin@ borettsregister er fagsystemer som brukes til å legge inn informasjon i grunnboken. Den skal blant annet inneholde opplysninger om:

- Hjemmelshavers og rettighetshavers navn, med angivelse av eier- og rettighetsforhold.
- Fødselsnummer, d-nummer og organisasjonsnummer for hjemmelshaver og for saksøkte ved tvangsforretninger.

Regin@ er basert på interaktiv bruk av informasjon fra andre offentlige etater for kontroll av gyldige fødselsnummer eller organisasjonsnummer til hjelp ved registrering av dokumenter i tinglysingen. Regin@ avgir informasjon blant annet til matrikkelen via definerte grensesnitt.

Matrikkelen er en videreføring av GAB og det digitale eiendomskartverket (DEK) og skal inneholde informasjon om fysiske forhold og andre opplysninger om matrikulert eiendom i Norge som bør anmerkes og gjøres tilgjengelig i et register, og som det ikke er nødvendig eller mulig å tinglyse. I matrikkelen videreføres rollen GAB har som blant annet landets offisielle adresseregister.

Etter avtale med Skattedirektoratet har Kartverket adgang til daglige oppdateringer av folkeregisteret for å oppdatere informasjon om personer som eier eller fester eiendom. Dette omfatter fødselsnummer, D-nummer, navn, postadresse og bostedsadresse.

Ut fra dette har Kartverket en del synspunkter om rapporten og det videre arbeidet. Synspunktene rundt tinglysingen er basert på de utfordringer dette vil gi i Regin@ og matrikkelsystemet.

Hovedpunkter i høringsuttalelsen

Høringsuttalelsen er begrenset til å svare på de spørsmålene som Kartverket mener er relevant for vår virksomhet og som Kartverket har synspunkter på, samt omtale av Kartverkets rolle i det videre arbeidet.

- Det hadde vært naturlig at Kartverket var blitt med som en av de store brukerne på linje med de som allerede er med i rapporten.

Kartverket er en stor og viktig bruker av folkeregisteropplysninger og en viktig bidragsyter i form av adresser fra matrikkelen.

Det er heller ikke naturlig å nevne kommunene i forbindelse med adresser uten å ta med Matrikkelsystemet og Kartverket. I Ot.prp. nr. 70 (2004-2005) kap. 33.3.3 heter det bl.a.: "...Statens kartverk skal vere sentral matrikkelstyresmakt, Kartverket skal drive aktiv rettleiing og oppfølging av korleis kommunene tek vare på rolla som matrikkelførar."

Kartverket spiller en sentral rolle i forhold til å etablere lik registreringspraksis som mulig i den enkelte kommune, og sørge for god kvalitet på adresseinformasjonen som hentes til folkeregisteret fra matrikkelen.

Kartverket registrerer likevel med tilfredshet at det pekes på behovet for innføring av et entydig adressesystem i Norge.

Kartverket ønsker derfor i fortsettelsen å bli mer involvert i arbeidet rundt revideringen av folkeregisteret, særlig rundt temaet adresse.

- Forslaget om innføring av informasjonsløs identifikator og endring av fødselsnummerserie vil for tinglysingen få konsekvenser for registrering i Regin@, henting av informasjon fra DSP (det sentrale personregistret) og avgivelse av data til andre systemer. Videre vil forslaget kreve endringer i regelverket rundt tinglysingen. Det vil også få konsekvenser for driften av matrikkelen sentralt og i kommunene.
Kartverket mener derfor at dette vil få administrative og økonomiske konsekvenser av en viss betydning.
- Kartverket mener at alle som eier eller fester fast eiendom i Norge, må registreres med D-nummer og bostedsadresse.
- Bostedsadresse må inkludere tildelt bruksenhetsnummer (bolignummer).
- Kartverket støtter forslaget om de nye opplysningene og særlig registrering av arving eller dødsbobestyrer med identifikasjonsnummer slik at navn og adresse holdes oppdatert.
- Opprettelse av samarbeidsorganer, og plikten til samspill, er viktige faktor for bedring av kvaliteten på de registrerte data.

Svar på spørsmål i høringsbrevet

Det bes om synspunkter på

- *hvilke personer utover dagens fødselsnummer- og d-nummerpopulasjon som eventuelt bør inngå i folkeregisteret*
- *om grensen for å regnes som bosatt skal senkes til tre måneder, (herunder hvilke konsekvenser dette vil kunne få på høringsinstansens område)*

Generelt mener Kartverket at det er positivt med tiltak som gjør at så mange personer som mulig, med tilknytning til Norge, registreres i folkeregisteret. I alle fall mener Kartverket at de som eier eller fester fast eiendom i Norge, må registreres med D-nummer og at det til D-nummeret registreres bostedsadresse. Dette gjelder også for personer som ikke ellers er registrert i folkeregisteret (for eksempel utlendinger som aldri har bodd i Norge eller fått tildelt fødsels/D-nummer).

Kartverket mener at dette er nødvendig både i forhold til at privatpersoner skal kunne få ivaretatt sine interesser og for offentlig forvaltning i forhold til fast eiendom. Dette vil også være til hjelp i tinglysingens arbeid med registrering av utenlandske statsborgere som eiere av fast eiendom i Norge.

Det bes om synspunkter på

- *Forslaget om innføring av informasjonsløs identifikator*
- *Forslaget om endring av fødselsnummerserien ved å fjerne et kontrollsiffer*

En slik endring vil medføre tekniske utfordringer og kostnader for tinglysingen.

En innføring av informasjonsløs identifikator og endring av fødselsnummerserie vil medføre store systemtekniske utfordringer. Endring til informasjonsløs identifikator, eller i antall kontrollsiffer, vil få betydning for den løsningen som er tilpasset fagsystemet og de manuelle rutinene rundt skjerming av personer i grunnboken. Dette gjelder personer med innvilget fortrolig eller strengt fortrolig adresse.

En innføring av informasjonsløs identifikator vil gjøre det nødvendig med endringer i forskrift av 1. november 1995 nr 869 om standardisert oppsett for blanketter til tinglysing. Forskriften forutsetter uttrykkelig at identifisering i dokumenter som skal tinglyses, skal skje i form av fødselsnummer for privatpersoner. I fortsettelsen av dette vil utskiftning av fødselsnummer som identifikator medføre at alle standardblanketter, herunder skjøter, festeavtaler og pantedokumenter, må endres.

Innføring av annen identifikator vil også medføre krav om endring av forskrift av 3. november 1995 nr 875 om tinglysing. Det nevnes blant annet forskriftens § 4a som krever at hjemmelshavers og

erverters fødselsnummer/organisasjonsnummer oppgis på dokumenter som overfører hjemmel til fast eiendom.

Matrikkelens bruk av fødselsnummer er knyttet til behovet for entydig identifikasjon, og ikke til at nummeret er informasjonsbærende. Kartverket vil derfor anta at kostnadene knytt til overgang til ny identifikator være knyttet til tilpasning av skjermbilder, skjemaer og regelverk. Det vil være nødvendig i matrikkelen å benytte samme identifikator som tinglysingen, i forhold til de som registreres i grunnboka som hjemmelshaver. Denne identifikatoren vil igjen være matrikkelen sin kobling mot folkeregisteret for å motta korrekt bostedsadresse m.m. knytt til hjemmelshaveren.

Vi ber om tilbakemelding på

- *behovet for og nødvendigheten av de nevnte opplysningene [omtalt under kapittel 6.2.4 til 6.2.8 i rapporten]*
- *muligheten for å få tilfredsstillende kvalitet på disse opplysningene*

Kartverket er generelt positivt til innføringen av de nye opplysningene.

Registrering av arving eller dødsbobestyrer med identifikasjonsnummer slik at navn og adresse holdes oppdatert og dette blir tilgjengelig for våre systemer, er svært ønskelig. Det er ca. 20.000 døde personer som fortsatt er registrert som hjemmelshavere i grunnboka, og noen av disse har vært døde i flere tiår. En slik løsning vil lette arbeidet for de som må komme i kontakt med den reelle eieren av eiendommen der dette er nødvendig. Registreringen vil likevel ikke kunne erstatte skifteattester så lenge Folkeregistret ikke inneholder en uttømmende liste over avdødes arvinger.

Bostedsadresse må inkludere tildelt bruksenhetsnummer (bolignummer). Bruksenhetsnummer (bolignummer) er ikke bare tildelt leiligheter i blokker, men også til eneboliger med flere boenheter, f.eks. hybelleilighet. Det er derfor viktig at denne informasjonen benyttes for alle boenheter som er tildelt bruksenhetsnummer (bolignummer). Bruksenhetsnummer kan også tildeles andre enheter enn boliger.

Det er viktig for tinglysningsmyndigheten at en persons familierelasjoner og kontaktpunkter er lett tilgjengelig i registret. Det er positivt at opplysninger om verger skal ajourføres automatisk. Innføring av e-post adresse og telefonnummer i folkeregistret kan bli et godt verktøy for tinglysningsmyndigheten, som i utstrakt grad har kontakt med sine kunder per telefon.

Kartverket støtter den løsningen for E-registrering som er skissert i rapporten.

Det presiseres at i forhold til skolekrets er slik at dette ikke vil være en del av matrikkelen og kan derfor ikke lengre oversendes. Skolekrets er for øvrig frivillig for kommunene, og ikke alle kommuner har fast skolekrets (benytter flytende grenser).

For brukere av eiendomsinformasjon fra matrikkelen vil det ha stor nytte at personer med D-nummer er registrert med adresse.

Kartverket er meget fornøyd med at rapporten peker på behovet for innføring av et entydig adresse-system her i landet. Pr. i dag er det ca. 105 kommuner som bare har matrikkeladresser. Det er også en god del kommuner utover disse som ikke har innført gate-/områdeadresser fullt ut. Det vises til at Stortinget, i sin behandling av matrikkeloven, var enstemmige på behovet for å innføre gate-/områdeadresser i hele landet.

Kretsene for postnummer vedlikeholdes av Posten i matrikkelen. Også derfor er det viktig at Kartverket er involvert i arbeidet videre etter denne rapporten.

Vi ber om høringsinstansenes syn på

- *om det bør innføres en rett og plikt til bruk av folkeregisteropplysninger*
- *hvilke aktører som evt. bør gis rett og/eller plikt til å oppdatere folkeregisteret, og i så fall for hvilke opplysninger*
- *om samspillsaktørene skal ha rett og/eller plikt til å melde fra om mulige feil/avvik i registeret, og hvordan folkeregistermyndigheten i så fall skal følge opp slike meldinger*

Utveksling av grunndata på personinformasjonsområdet – Kartverkets høringsuttalelse

Grunnboken eller matrikkelen inneholder ikke persondata som kan være mer oppdaterte enn Folke- registrets egne opplysninger.

Kartverket mener at det er mest hensiktsmessig at de enkelte registre forestår vedlikehold og oppda- teringer selv. En samordning av endringsmeldinger etc. kan kanskje bedre skje gjennom portaler som Altinn eller Min side.

Vi ber om høringsinstansenes syn på

- *forslaget om å gjøre sentrale opplysninger i folkeregisteret åpent tilgjengelig*
- *forslaget om reservasjonsrett*
- *nytteverdien av behovet for en slik ordning basert på frivillighet*

Kartverket støtter at det bør være fleksible løsninger slik at en kan få til så enkel tilgang til informa- sjonen som mulig.

Kartverket støtter arbeidsgruppens forslag om at standardtjenester gjøres gratis tilgjengelig for alle. Gjennom å være lokal matrikkelmyndighet sitter kommunene med tilgang til bostedsadresse for de som eier / fester eiendom. Dette er informasjon mange henvender seg til ”matrikkelavdelingen” i kommunen for å få tilgang til også utover oppgaver som følger av matrikkeloven. Hvis det er skal tas betalt for ”ikke lovpålagt utlevering” av bostedsadresseinformasjon fra matrikkelen, så er det ønskelig at dette presiseres.

Det bes om innspill på tiltak som kan bedre kvaliteten i folkeregisteret.

Kartverket har forstått det slik fra Skattedirektoratet at forsinket registrering av nye adresser i mat- rikkelen medfører at det må opprettes midlertidige adresser for å håndtere flyttemeldinger. Det er derfor viktig at Kartverket kobles på i det videre arbeidet med å se på sammenhengen mellom re- gistrering av nye adresser i matrikkelen og tidspunktet for når det kan meldes flytting til disse ad- ressene. Også i arbeidet med økt bruk av bruksenhetsnummer (bolignummer) vil Kartverket kunne bidra med kunnskap.

For øvrig vil etablering av gode rutiner for kontroll av at bruksenhetsnummer (bolignummer) er med på flyttemeldingen, bidra til å bedre kvaliteten på folkeregisteret.

Opprettelse av samarbeidsorganer, og plikten til samspill, er viktige faktor for bedring av kvaliteten på de registrerte data.